

**Нам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXVII. Ч. 101.

ДЖЕРЗІ СІТІ ІНЮ ЙОРК.

П'ЯТНИЦЯ, 2-го ТРАВНЯ 1980

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK,

FRIDAY, MAY 2, 1980

No. 101. VOL. LXXXVII.

КОРОТКІ ВІСТІ

В Америці

НОВИЙ ПОБОРОВИЙ ПЛАН ПРЕЗИДЕНТА Джіммі Картера, згідно з яким була б переведена реєстрація чоловіків у віці 19 і 20 років життя, апробувала Сенатська підкомісія асигнації фондів відношенням голосів 8 до 4. Повна Сенатська комісія правдоподібно також апробує план, що його раніше вже апробувала Палата Репрезентантів відношенням голосів 219 до 180. Проти цього плану виступив ряд активістів і студентів коледжів, речником яких в Сенаті є республіканський сенатор Марк Гетфілд з Орегону. Він погрожує приміненням тактики "філібастеру", коли цей законопроект обговорюватиметься в Сенаті.

БІЛЯ 200,000 ОСІБ, ПЕРЕВАЖНО євангелістського віровизнання, взяли участь у релігійному зльоті у Вашингтоні у вівторок, 29-го квітня, який проходив під гаслом "Вашингтон за Христа". На програму зльоту зложились Богослуження та виступи різних релігійних діячів та провідників євангелістських, методистських і баптистських церков. Деякі учасники відідали своїх законодавців, хоча організатори зльоту постійно наголошували, що цей зльот має суто релігійний характер, а його метою є підтвердити вагу і значення релігії. Деякі християнські організації, в тому й Крайова Рада Церков, висловились критично про цей зльот і відмежувались від нього.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ДОБАВИЛА 4,6 мільйона доларів до існуючого федерального бюджету з метою зберегти кілька програм допомоги, в тому числі фонди для безробітних осіб та програму харчових карток, що їх з уваги на непередбачену інфляцію треба було б зліквідувати. Цей додаток до бюджету перейшов відношенням голосів 244 до 173. Інший додаток передбачає перенесення фондів в сумі 5,8 мільйона доларів з внутрішніх програм на оборонні цілі. Президент Джіммі Картер і секретар оборони Гарольд Бронн заявили проти такого перенесення фондів.

БАРБАРА ТІММ, МАТИ АМЕРИКАНСЬКОГО закладника Кевіна Герменінга, який минулого тижня іранські екстремісти дозволили зустрінутись зі сином у скопленні нинішньої в Теграні, заявила представникам преси у Мільвокі, Віск., що вона "вибачилась" за рейд перед іранцями тому, що вона побоювалась за долю закладників. Вона вважає, що її виступ на пресконференції спричинився до того, що юрба на вулицях Теграну успокоїлась після невдалого рейду американських військ. Родина Тіммів даліше одержує телефонічні погрози, в яких її членів називають зрадниками.

У НАСЛІДОК СТРАЙКУ ТРАНСПОРТНИХ робітників в Нью-Йорку у перших двох тижнях квітня та нового контракту, що його підписала їхня спілка з міською владою, міські транспортні управління запропонувало підвищення цін на квитки їзди підземками, автобусами і поїздами від 5 до 25 центів. Під цю пору квитки на їзду в Нью-Йорку коштують 50 центів. Управління також планує виробити систему місячних квитків із знижкою. Публічні пересування в тій справі відбудуться від 2-го до 4-го червня ц.р.

СПОЛДІНГ КО, АМЕРИКАНСЬКА СТАЛЕВА ФІРМА яка спеціалізується у виробництві спеціальних сталей і сталевих стовпів, вислала першу групу технічних експертів, які почнуть роботи для побудови фабрики її виробів у Китаї.

ПІСЛЯ ДОВГИХ І ВАЖКИХ ПЕРЕГОВОРІВ Департамент торгівлі рішив, що три найбільші американські імпортери телевізійних апаратів: Сіерс, Монтгомері і Дж. С. Пенні мають заплатити 70 мільйонів доларів за імпорту телевізійних апаратів і частин по демпінгових цінах на збірну суму два мільйони доларів.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР ДІЕГО АСЕНСІО, один із 57-ох закладників, що їх скопили коломбійські терористи 21-го лютого в домініканській амбасаді в Боготі, одержав спеціальне відзначення від Уряду ЗСА за "прикладну хоробрість і силу духа" під час 61-денної облоги. Відзначення вручив амбасадором Асенсіо з Департаменту департаменту виконуючий обов'язки державного секретаря Воррен Крістофер. Приймаючи цю почесність Дієго заявив, що він не вважає себе "героєм" і не відчувати, що він є справді на волі, "так довго як мої приятелі і співробітники перебувають в полоні в Теграні".

ВИСИЛКУ „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА“ УСІМ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ „СВОБОДИ“ ПРОДОВЖЕНО ДО КІНЦЯ ТРАВНЯ

Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу інформує, що „автоматичну“ висилку англійською мовою „Українського Тижневика“ на адреси всіх передплатників „Свободи“, яка мала бути припинена з кінцем квітня ц.р., продовжено ще на один місяць, себто до кінця травня ц.р. ГЕКомітет вирішив це продовження у відповідь на прохання і побажання цих багатьох тих передплатників „Свободи“, які з різних причин не встигли своєчасно замовити і передплатити „Український Тижневик“ у початок визначеного часу, себто до кінця квітня, і прохають про продовження висилки, бо не бажали б перерви в одержуванні тижневика. Так само виявляється, що деякі з передплатників тижневика не одержали окремого повідомлення в цій справі і відповідним формуляром на замовлення та зворотню адресу.

Продовжуючи висилку тижневика усім передплатникам щоденника на чотири тижні, ГЕКомітет УНСоюзу закликає до обов'язкового покладення замовлення і передплати на тижневик протягом цього продовженого часу, бо починаючи з початком червня ц.р. „Український Тижневик“ одержуватимуть уже тільки його передплатники.

Для вигоди тих, які бажать собі замовити цей тижневик, у кожному числі щоденника і тижневика протягом травня поміщуватиметься відповідний формуляр на замовлення, який можна вижити та виповнити і разом з належною передплатою переслати до Адміністрації „Свободи“.

ПРЕМ'ЄР ЯПОЇ ОГІРА ПРИБУВ ДО ВАШІНГТОНУ

Прем'єр Огіра з дружиною і заступник державного секретаря ЗСА під час привітання на летовищі.

Вашингтон. — Прем'єр-міністр японського уряду Масаюші Огіра, прибув у серед, 30-го квітня ц.р., разом зі своєю дружиною і делегацією до Вашингтону на переговори з президентом Картером й іншими урядовими особами. На летовищі Ендрюс, прем'єра привітав заступник державного секретаря Воррен М. Крістофер, який виконує тепер функцію державного секретаря у зв'язку з резигнацією Сайруса Венса і ще не перебрання цього посту новим державним секретарем Едмундом С. Москі. Завданням прем'єра Японії є сдещо злагіднити напруження, яке постало між ЗСА і Японією з приводу великого експорту малих японських авт до ЗСА і занепад американської автової індустрії, що, очевидно, потягнуло за собою масове звільнення американських робітників з праці і збільшення безробіття у великих індістріальних містах, як, наприклад, у Детройті, де стан безробіття зріс майже до 15 відсотків.

Події в Ірані і Афганіста-

ні будуть також темою розмови між обидвома політичними діячами ЗСА і Японії. Як відомо, Японія одна з перших підтримала заклики президента Картера про економічний бойкот Ірану з приводу в'язнення уже майже шість місяців американських закладників.

Огіра розмовлятиме з лідерами Конгресу на тему інвестицій японських капіталів в розбудову двох великих фабрик авт в Америці на що у принципі вже дали свою згоду ЗСА. Дві великі японські компанії Ніссан і Гонда вже проголосили свої плани відносно будови, викликаючи серед американського робітництва і керівництва бодяй трьох великих автових компаній протести. Масагіра Наїто, речник японського міністерства для закордонної торгівлі заявив офіційним речником ЗСА, що невдовзі прибуде до Америки більша японська торговельна місія для обговорення деталей торговельної вимини між ЗСА і Японією.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ЗАПОВІДАЄ „ОБМЕЖЕНУ“ УЧАСТЬ У КАМПАНІЇ

Вашингтон. — Президент Джіммі Картер рішив у серед, 30-го квітня, вийти з ізоляції, що її він сам на себе наложив з уваги на кризи в Ірані й Афганістані та включитись більш активно у передвиборчу кампанію.

Як відомо, ще 4-го грудня минулого року президент Картер, проголошуючи офіційно свою кандидатуру на становище президента ЗСА, заявив, що з уваги на дуже критичну ситуацію на Близькому Сході він не зможе подорожувати по країні та вступати в дебати з іншими кандидатами. Ці функції досі виконувала його дружина Розалін, віцепрезидент Волтер Мондейл та інші члени Уряду і чільні діячі Демократичної партії. Тепер він вважає, що кризові ситуації „є під контролем“, що дозволяє йому „іти до народу“ в рамках передвиборчої кампанії. До радники президента Картера вже раніше намовляли його вийти з „Городу рож“ і включитись більш активно в кампанію за здобуття де-

легатів у стейтських виборах, особливо після того, як опити почали виказувати спадок у його популярності серед населення, а його противник сен. Едвард Кеннеді здобув перемогу у виборах Нью-Йорку, Мічигену і Пенсильванії.

Рішення президента Картера привітали його суперники, зокрема сен. Кеннеді, який кількакратно вимагав від Президента безпосередньої конфронтації у формі дебат над специфічними проблемами передусім у ділянці внутрішньої політики, беручи до уваги погані економічний стан країни, зростаючу інфляцію і рецесію. Однак сен. Кеннеді вважає, що рішення президента Картера „політично мотивоване“ звага на програв у виборів. Вестакі він привітав рішення, які заяву Президента, що він візьме участь у дебатах з кандидатом Республіканської партії, очевидно, якщо він здобуде номінацію Демократичної партії.

Дальший спадок економічних показників

Вашингтон, Д.К. — Урядові показники господарського життя ЗСА за місяць березень виказали спадок на 2,6 процента. Є це одна з найвищих дотепер цифр спаду, яка вказує на поглиблення і прискіпшення процесів господарського застою. Хоч показники за місяць березень такі, що з них можна передбачувати поважнішу, як дотепер сподівались, рецесію, однак експерти погоджуються в тому, що це передчасно робити остаточні висновки й передбачування.

Починаючи з липня минулого року, за винятком одного місяця, всі інші виказали спадок. Однак спад (Закінчення на стор. 4)

ГРАДУАЦІЯ ШКІЛ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Джерзі Сіті, Н. Дж. — 3 Шкільної Ради УКАКА інформують, що в суботу, 7-го червня ц.р., тут в Українському Народному Домі відбудеться величава спільна градуація і матуральний бал шкіл українознавства Нью-Йоркської Метрополії, у якій візмуть участь школи Бавнд Бруку, Йонкерсу, Нью-Йорку, Нью-Йорку (Сума) і Пассейку. Після градуації відбудеться забава при звуках оркестри „Червона Калина“, і під аранжуванням п-ні Роми Приймий-Богачевської. Молоді і громадянству дуже раді.

УЗБРОЄНІ АРАБИ ЗАХОПИЛИ ІРАНСЬКУ АМБАСАДУ В ЛОНДОНІ

Лондон. — У середу в Лондоні трьох узброєних людей, правдоподібно іранців, захопили приміщення іранської амбасаді в Лондоні, разом з працівниками амбасаді в числі коло двадцять осіб. Між захопленими знаходиться також англійський поліцейський, який саме в часі нападу — год. 11:30 перед полуднем — сповістив там охоронну службу.

Представник амбасаді, якого поліція телефонічно запитала про положення в середині захопленого приміщення, заявив, що „поки що нікого не потрачено за надто погано, але положення війняково важке“. Один з напасників зажадав від поліції лікаря для опіки над раненим, якого прострілили напасники під час захоплення приміщення амбасаді. Крім автоматичної пальної зброї, що вони вживали при захопленні амбасаді, вони мають також гранати і інші вибухові матеріали, якими погрожують зірвати будинок разом з людьми в ньому, якщо іранський уряд не виконає їхніх вимог.

Напасники вимагають негайного звільнення 91 політичних в'язнів, які знаходяться в іранських тюрмах. Ці в'язні — це араби, мабуть, з Кузістану, тієї частини Ірану, яка заселена арабським населенням, що домагається автономії, а навіть його радикальна частина відокремлення від Ірану. Кузістан, що його тепер араби називають Арабістаном, межує з Іраком і власне на його терені найбільше проявляється діяльність різних арабських ворожих до Ірану угруповань, а головною таких, що тісно співпрацюють з теперішнім режимом

в Іраку. На терені Кузістану мають місце сутячкі прикордонних військ, а крім цього саме тут останньо відбулися криваві заворушення населення проти іранської поліції, війська і взагалі влади. Як відомо, хоч іранці є магометанами, але расово вони належають до кавказців. В Кузістані знаходяться нафтові поля Ірану.

Один з напасників у телефонічній розмові з репортером ББС — Британської Радіої Компанії — заявив „ми боремося за справедливість і автономію для Арабістану...ми проти всього іранського лідера, що не хоче нам дати належних прав“. Крім звільнення 91 в'язнів напасники вимагають для себе літака до покищо невідомого місця призначення.

Серйозність ситуації посилює факт, що напасники для сповнення їхніх вимог встановили дуже короткий реченець, після впливу якого вони погрожують зірванням будинку.

Хоча загальною свідчухе, що принесе дальший розвиток подій, то представник американського Уряду, Гаддінг Картер, в імені уряду заявив: „Очевидно, що успіх однієї терористичної групи, викликує наслідуючи іншими“. Іранський уряд мусів був сподіватись таких відомостей за захоплення американської амбасаді і 50 закладників іранськими терористами в порозумінні з урядовими чиновниками. Все ж таки представник американського уряду підкреслив, що терор немає місця в міжнародних стосунках і засудив акцію на іранську амбасаді в Лондоні.

Іранська спекуляція нафтою не має успіху

Амстердам. — Тут в осередку вільної торгівлі нафтовою рпою і нафтовими продуктами великою журбою було, як покрили недобу, викликаний постійним зменшенням іранської продукції, яка сягала колись шість мільйонів барил денно, опісля, з приходом до влади ісламських екстремістів, постійно падала, аж дійшла до цифри коло півтора мільйонів барил денно. Останньо керівники іранської нафтової продукції поставили ціну 35 дол. за одну барилку навіть для тих відборців, які мали раніше контракти на нижчі ціни. Ціни на ропу такої якості, як іранська, хитаються нижче 30 дол. на світових ринках.

Підвишка ціни на іранську ропу вдарила в першу чергу по японських відборцях, які купували її понад одну третину. Арбітральне піднесення ціни до неоправданій ніякими господарськими і ринковими мотивами висоти з одного боку, а з другого обильність нафти і нафтових продуктів на світовому ринку, а до того ще згода більшших проду-

центів піднести значно продукцію з огляду на відставання іранської, дали змогу японцям узагалі відмовитись від купів іранської нафти. Японці вимагають повертуту до попередніх, контракти домовлених цін.

На місці іранських доставців ропи для Японії зголосився Кувейт, який запропонував додаткову кількість для Японії, застерігаючи собі премію на цій підвищеній продукції 5 дол за барилку, що дає ціну 25,50 за барилку, так само Ірак запропонував збільшити постачання, якщо йому відборці дадуть якусь премію. Іракська ціна, разом з премією вносить 28 дол. за барилку. Таким чином інші ісламські продуценти радо виповняють прогалини в постачанні, витворену іранськими перебоями.

Ціна на вільному ринку, тобто поза всякими контракти, а тільки на одноразову продаж декілька доларів вища і під часу пору на вільному ринку є така надмірна продажа, а з малий попит, що вільний ринок майже зазмер, очевидно тимчасово.

Фльотилія човнів з втікачами вирушила з Куби після бурі

Кі Вест, Фла. — Велика фльотилія рибальських і спортових човнів з втікачами вирушила з Куби у напрямку Фльориди у вівторок, 29-го квітня, після того, як втихла буря, яка раніше розбила кілька човнів в водах Фльоридської протоки. Згідно з повідомленням офіційної радіостанції в Гавані, в кубинському порті Маріель перебуває 1,737 малих човнів, які готові відплисти з втікачами, якщо на це дозволить погода.

Досі до Фльориди прибуло біля 3,500 втікачів, але стейтської власті передбачують, що в рамках цього нового ісходу з Куби може

приїхати біля чверть мільйона осіб, створюючи серйозні проблеми економічного порядку. На це вказує той факт, що малі човни постійно відпливають з Фльориди до Куби з метою вивезти звідти якнайбільше число втікачів. Деякі кубинські американці, яких на Фльориді є біля пів мільйона, почали навіть винаймає малі літаки, але комуністичний диктатор Фідель Кастро забороняє їм летіти в Гавану доки з Марієлю не відплинуть всі кораблі.

Губернатор Фльориди Боб Грег звернувся з проханням до Уряду ЗСА негай (Закінчення на стор. 3)

КОРОТКІ ВІСТІ

У світі

ІРАНСЬКИЙ УРЯД ВІДБРАВ ДОЗВІЛ НА ПОБУТ американському репортеру в телевізійній компанії Рикові Дейвісові. Причиною цього має бути пресовий звіт Р. Дейвіса про смерть іранського студента в ЗСА тіло якого перевезено до Теграну і похоронено, як „мученика“. Реченець виїзду з Ірану назначено „як найкорше“.

У ВИСЛІДІ НОВОГО ЗБРОЙНОГО ЗУДАРУ між баскськими самостійниками і єспанською поліцією недалеко прикордонного з Францією міста Сан Себастіану загинув один баск і один поліцейський. Інші ранені, але їх число невідоме.

ПОРТУГАЛЬСЬКИЙ УРЯД ПОЧИНАЄ ПОВЕРТАТИ землю тим власникам, яким її сконфісковано зрід після революції 1975. В часі революційної розрухи у великій мірі за підпештами комуністичної пропаганди, а то й руками комуністичних агітаторів, в багатьох околиках повідбироно землю заможнішим селянам і передано їй на користування іншим. Наслідком того катастрофально впала сільсько-господарська продукція. Аграрний закон 1977, який мав урегулювати ці проблеми, виявився в багатьох випадках непрактичним і контрверсійним.

„ПОЛІТИКА“ ОФІШО ЮГОСЛАВСЬКОЇ комуністичної партії, запів новий великий політичний судовий процес в Югославії. Згідно з інформацією „Політика“, на лаві обвинувачених має бути „група коло 50 осіб“, яким закидають писання, друк і поширення протирувачових брошур, листівок, тощо. Обвинувачені рекрутуються з альбанської меншости в Югославії, яка нараховує коло мільйона осіб та яка пропагує відлучення від Югославії, а прилучення до Албанії.

ПРЕМ'ЄР ІЗРАЇЛУ МЕНАХЕМ БЕГІН ЗАЯВИВ офіційно, що його уряд ніколи не погодиться вести будь-які пертрактації з Палестинською Визвольною Організацією, бо вона змагає до знищення Ізраїлю. А коли б вона задекларувала зміну того становища, то ізраїльський уряд не повірить у це.

ФРАНЦУЗЬКІ ЖИДИ В МАСОВИХ ВИСТУПАХ заявили, що відтепер вони будуть активніше протиставляти проарабській політиці французького уряду.

БАНКИ ЗНИЖУЮТЬ СВОЮ ПРОЦЕНТОВУ СТОПУ наслідком подешевлення гроша та заповідають дальше обниження опрочентування. Морган Гаранті Траст і Бенкерс Траст обнизили процентову стопу на цілий один пункт з 19,5 на 18,5%. Ті банки, що не пішли їхнім слідом, подають за причину непевність на фінансовому ринку. Інші заповідають ще дальшу знижку.

ДАЛЬШИЙ ЗРІСТ ПРОДУКЦІЇ Й ЕКСПОРТУ японських авт. В березні експорт японських авт зріс на 34,9% у порівнянні з березнем минулого року. Це дає експорт у сумі 527,972 одиниць, а в річному відношенні це буде коло п'яти мільйонів.

МОСКВА ЗАКЛИКАЄ...

Москва. — Центральний Комітет Комуністичної партії Совеетського Союзу й цього року, які вже багатьох попередніх, з 1-го травня, що називається „Днем міжнародної солідарності трудящих у боротьбі проти імперіалізму, за мир, демократію і соціалізм“, проголошують свої програми гасла, які говорять самі за себе.

Усіх цих закликів є 75, але крім цих, що висловлюють, за відомі втерті уже заклик, на тему — „ударної праці“ до прошарків різних професіоналістів, чи заклик до молоді, щоб вона була „активним борцем за комунізм“, є ще інші, які віддзеркалюють чим „лише“, і до чого сьогодні змагає Москва. Заклики говорять самі за себе. Вони такі:

„Братерський привіт героїчному в'єтнамському народові!...Братерський привіт мужньому лаяському народові!... „Братерський привіт камбоджському народові, який буде незалежну, вільну, народну Камбоджу!...Братерський привіт афганському народові, який мужньо захищає завоювання квітневої революції!... „Гарячий привіт іранському народові, який рі-

шуче виступає проти імперіалістичного втручання!... „Гарячий привіт народам Африки, які борються проти імперіалізму, за повне визволення континенту від колоніалізму і расизму, за свободу, незалежність і соціальний прогрес!... „Гарячий привіт народам Латинської Америки, які борються проти реакції і фашизму, за демократичний розвиток своїх країн!... „Гарячий привіт героїчному нікарагоському народові!... „Свободу в'єтнамському імперіалізму! реакції!... „Народи європейських країн! Боріться проти розмищення в Західній Європі нової американської ракетно-ядерної зброї, за мир, безпеку і співробітництво!... „Гарячий привіт великому індійському народові! Хай розвивається і міцніє дружба і співробітництво між Радянським Союзом і Індією!... „Народи азійських країн! Боріться за зміцнення миру, співробітництво і добросусідські відносини, за гарантування безпеки в Азії!... І в кінці заклик — до всіх у світі... „вперед до перемоги комунізму!“

Західні дипломати запевіли бойкот першотравневої паради в Москві

Москва. — Непередодні звичайних тут уже першотравневих парад, ряд західних амбасад подав відомо, що їхні чоловічі дипломатичні представники, себто амбасадори, цього року не візьмуть участі в тих парадах, демонструючи в цей спосіб невдоволення їхніх урядів совєтською агресією на Афганістан. Демонстраційний бойкот першотравневої паради в Москві запевіли британська, голландська, австралійська і португальська амбасаді, інфор-

муючи, що в тій параді не братимуть цього року участі їхні амбасадори, а тільки другорядні дипломатичні представники. Американська амбасаді взагалі збойкотує ту параді, бо амбасадор Томас Ватсон перебуває тепер на консультації у Вашингтоні, його заступник не візьме участі в параді. Тільки з французької амбасаді повідомлено, що амбасадор Франції буде під час паради приязний на визначеному для дипломатів місці.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1993

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and
holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section
1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Політична культура

Коли гряде вістка про невдачу військової спроби визволити 53-ох американських закладників у Теграні, то хтось міг би подумати, що противники президента Картера використовують ту подію для посилення кампанії проти нього, тим паче, що він заявив, що переймає на себе повну відповідальність за невдачу експедиції. Аж так звичайно буває: коли якась дія закінчується успіхом, то її автору просявляють, а коли є невдача, то її невдачниками лають. Однак, у цьому випадку сталося зовсім інше. Республіканський сенатор Роберт Дол, який у ході виборчої кампанії зрікся своєї кандидатури в користь Рональда Регена, заявив, що він певний, що Реген, головний республіканський кандидат, проголосить заклик до всього американського політичного світу, щоб протягом двох тижнів взагалі мовчати про Іран. Голова вашінгтонського Бюро популярного ньюйоркського щоденника „Дейлі Ньюз“ Джеймс Віггерт, стверджує у своєму коментарі, що у конгресових колах панує настрій смутку, а не гніву. З огляду на те, що Реген названий силовим закладником, а що та місця не пощастило, то це вже не була вина Президента. І так думає величезна американська суспільства. Як звичайно діється, що після кожної великої події Білий Дім записаний телефонами й депешами, так і тепер протягом найближчих 24 годин після проголошення першої вістки про невдачу тієї рятункової місії, із 840 телефонічних заяв 83 відсотки були прихильні до Президента за висловами співчуття та солідарності, — і так само на 725 депеш 69 відсотки були прихильними до Президента.

Подібним був відгук у відповідальних колах держав Західної Європи. Заступник британського міністра закордонних справ Іен Джимор заявив у Палаті Громад: „Я не засуджую тієї (американської) акції. Тепер є час для союзників триматися один одного, а не один одного критикувати“. Знову ж норвезький прем'єр Оскар Нордлі заявив: „Я цілком розумію американську акцію. Вона була наставлена на визволення закладників і трудно вимагати, щоб американський уряд сидів пасивно і дозволяв на безконечну облогу своєї амбасаді в Теграні...“

Всі ці голоси є виявом правдивої політичної культури. Політична культура вимагає, щоб в хвилині національного нещасть зберігати однаковий фронт і спільно, сукупно турботливо шукати виходу із прикрої ситуації, створеної без власної вини. А коли й була деяка вина — то треба на майбутній час відкласти ствердження, хто і що спричинило невдачу, а не негайно шукати винуватців. Політична культура вимагає, щоб в усіх загальнонаціональних, загальногромадських справах дошукуватися в першу чергу позитивів, а не негативів. Треба в пошани схилити голову перед тією матір'ю одного з вісьмох воїнів, які у тій невдачній акції загинули в іранській пустелі, яка кризь слізи заявила: „Я горда за свого сина, що він сам загинув, а не тієї небезпечної виправки, ні до кого не маю найменшого жалю і єдине моє завдання — зберігати в родині пістизм до цього мого героїчного сина“.

Так думають і так діють громадяни і громадянки державної нації, яка має глибоко вкорінене почуття того державницького патріотизму, що його імперативом є — єдність. Єдність у радості і єдність у смутку. Такий конструктивний державницький патріотизм заборона використовувати нещасть, яке сталося, для внутрішньої міжпартійної боротьби, для будь-яких внутрішніх розрахунків. Американське суспільство грішить численними недоліками, включно з демагогією і погонєю за сенсаціями та безскупною суперницькою боротьбою. Але водночас бачимо такі прояви політичної культури, як ось тепер. І коли ми, вільні українці, розсіяні у діаспори, придивляємося отим прикметам і хитам чужомовних народів, серед яких ми поселилися з волі Всевишнього, то відносимо політичну культуру з цього найновішого останнього випадку — як гідно, чесно, правильно, як достойно поставилося американське громадянство до свого Президента в хвилині великої спільної трагедії.

М. Вєрва

СПІВАЙТЕ, АЛЕ Й ПІЗНАВАЙТЕ УКРАЇНСЬКУ ПІСНЮ

За місяць два приїде літня пора і в наших відпочинкових оселях дитячих та юнацьких таборів залунають українські пісні. Звичайно, молодь співає чимало різних пісень, не придивляючись, хто є авторами і композиторами цих пісень. Не застановляється вона й над тим, чи ця пісня, що вона її тепер співає, оригінальна, чи може має інші варіанти, наверстання, чи навіть пофальшовані.

Відомо, що багато українських пісень через загрозу прізвищ їхніх авторів і композиторів стали народними піснями. Відомо також, що багато українських пісень з різними переробками присвоїли собі інші народи, але й відомо, що комуно-московський окупаційний режим в Україні постійно слідує за тим, щоб в українських піснях не пробивався український національно-визвольний дух, щоб не виявлялася психіка, українська вдача, а навіть українська любов, українська надія і українська любов. Коли така українська пісня появляється, що демонструє українську відрубність від російського народу, російський уряд, при допомозі своїх платних поетів і композиторів скомпонує її так, що вона стане піснею розваговою, чи піснею „чашушквою“.

Можна б подати багато прикладів про те, як поети і композитори в Україні з наказу уряду „перелицювали“ різні пісні на російський лад, або й зовсім пофальшовували тексти, але широка це тема. Та як яскравий приклад російського фальшування пісень я подам дуже популярну в Україні і в країнах поселення української спільноти пісню „Марічка“.

Цю пісню, як пишуть мені з України мої приятелі, створила українська молодь у Сибірі, що опинилася за дровами комуно-московських таборів. Своім змістом і мелодією ця пісня так сподобалася усім, а зокрема молоді, що вона

Марія Баратура

УКРАЇНСЬКІ ЖУРНАЛИ ДЛЯ ДІТЕЙ НА ПОСЕЛЕННЯХ

Рішенням Президії III СКВУ, в межах проголошеного ОН Міжнародного Року Дитини (МРД), встановлено 1979 рік Українським Роком Дитини (УРД), який продовжено тепер на 1980 рік. Організацію і практичне проведення УРД доручено СФУЖО, яка покликала для цієї мети світову Комісію УРД. Акція цієї Комісії ведеться під гаслом „Дитина — скарб народу!“, яке розроблено на три основні теми — дружби (Будьмо друзями!), моральної і матеріальної допомоги родині й дитині („Дитина в потребі“) та освітньої („Кожна дитина повинна рідну мову!“).

Коли програма МРД на перший план ставить і підкреслює радше юридично-конституційні, соціально-економічні, санітарно-гігієнічні, товарисько-розважові потреби, права і привілеї дитини, то програма УРД, не втрачаючи з уваги зазначених програмових намічень МРД, сильно акцентує передусім плекання духово-моральних, виховних, навчально-освітніх і національних елементів. Йдеться про збереження морального й інтелектуального здоров'я української дитини та вирощення її свідомості приналежності до української національної спільноти, як активного члена народу й Церкви.

Однією з найважливіших ознак цієї приналежності до української спільноти є знання української мови, яка дає її членам ключ до пізнання рідної історії, культури, традицій, наслідків і розуміння обов'язку продовжувати ці надбання минулого по черзі теперішнього й майбутнього.

У тому відношенні акція УРД навіває до „Декларації Прав Дитини“, схваленої ОН в листопаді 1959 р., де між іншим, сказано: „Дитина від народження є управнена до свого імені і до приналежності до своєї національності“. Теперішній МРД є органічним продовженням і практичним здійсненням згаданої „Декларації“.

Це підкреслення ваги національної свідомості й почуття приналежності до української національної спільноти умотивоване загрозливим станом, в якому знайшлася наша національна група на поселеннях. Це — поступовий процес асиміляції й денационалізації, першим проявом якого є незнання української мови. Рідна мова є тільки предметом навчання, але розмовною мовою української дитини стала мова країни поселення — англійська, німецька, португальська, єспанська. Тому й рятівником національної субстанції в країнах вільного світу поставлено першим завданням програми дії Комісії УРД.

(1)

На жаль, важливість рятівника національної субстанції в самому корені, молодому поколінню втрачають зокна навіть наші центральні установи. Здається, будівлю нашої національного життя не від підвалин, а від дахів і стін. Занебумо дітей, молодь, ці життєві кільця в ланцюгу національного життя. Будемо і купемо національні домів, церкви, засновуємо установи, університетські катедри, музеї, бібліотеки, архіви, галереї, але не застановляємося над тим, хто в майбутньому буде ними користуватися. Один із спостерігачів цього загрозливого процесу несправильного ходу життя нашої національної спільноти ставить питання: „Чи українська дитина матиме сьогодні нагоду вивчати українську мову в українській школі? Чи матиме до розпорядження українські книжки? Чи буде вона спроможна передплатити, не гадаючи вже читати, український дитячий журнал?“

У зв'язку з тим КУРД ставить у програму своєї діяльності основи вивчення сакдків, світличок, дошкіл, шкіль, українських курсів, гуртків, книголюбів, закладання домашніх, шкільних і організаційних бібліотек, організацій дискусійних освітніх клубів тощо. Про слушність такої настанови хай засвідчить факт, що секретар соціальної безпеки провінції Онтеріо Маргарет Бірч у 5-й точці рамової програми здійснення акції МРД пропонує: „Читати дітям книжки, написані рідною мовою, купувати й обдаровувати дітей рідними книжками і журналами.“

У цій статті обговорений один із найважливіших — хоч і не єдиний — засобів навчання дитини рідної літературної мови і збереження дитини для рідної нації та вирощення її на вартісного члена рідної вселюдської спільноти. Цим засобом є друковане мистецьке слово.

Завдання дитячої преси є різні від завдань преси для дорослих. Коли преса для дорослих має на меті інформувати читачів, аналізувати події, коментувати їх, формувати публічну думку, а щойно в дитячій пресі навчати розважати читачів, то завданням дитячої преси, яка в більшості має форму журналу (поруч стінних газеток, односторонніх, бюлетенів) є передусім виховувати, навчати, формувати характер і особистість за допомогою різноманітного словесного матеріалу, ілюстрацій, музичної композиції, виховних ігор, розваг, загадок чи інших засобів, доступних журналові.

(Продовження буде)

Зиновій Квіт

ДВОМОВНЕ НАВЧАННЯ — НАШ РЯТУНОК

Прислуховуючись розмовам наших дітей і молоді, чуємо, на жаль, що вони майже всі уживають між собою англійську мову. А коли дехто зі старших нав'язує розмову з молоддю, то або почує покалічену українську мову, або мовчання з підозрою усмішкою і нятяком на нерозуміння української мови чи нехиті нею висловлюються із-за браку її знання. Рідко можна почути, щоб молода українська людина говорила поправною українською мовою.

Де шукати причини такого стану? Дотепер багато було відповідей. Одні кажуть, що це вина батьків, що не вчать і не говорять до своїх дітей рідною мовою. У цьому є мала частина правди. Дехто каже, що це тому, що в церкві ввели англійську мову — діти беруть злий приклад і відкидаються своєї мови. І в цьому є частина правди. Інші твердять, що наше перебування в англомовному середовищі впливає так, що діти послугуються англійською мовою. І тут є частина правди. Ще можна навести деякі факти, але й вони не дадуть повної відповіді.

Пригадаймо собі цей час, коли тільки приїхали нові емігранти до Америки зі своїми малими дітьми чи кілька років привели нових нащадків. Тоді всі щебетали рідною мовою. Діти пішли в школу зі знанням лише української мови. За кілька місяців почали поборювати мовні труднощі і навіть вибиватися на першуні у школах. Поминаючи деякі несприятелі індичентів деяких шовіністично наставлених учителів у публічних і католицьких школах (навіть українських), наша молодь почала давати раду з навчанням.

Але тут можна було запримітити, що з кожним вищим роком у школі наші діти почали затратити свою мову. Де у родині було двоє чи більше дітей, можна було завважити, що вони між собою спілкуються чужою мовою. Не всі батьки, організації чи навіть церкви знали, як цьому зарадити.

Коли молодь уже виросла і пішла, як кажуть, „на своє“ — всі побачили трагедію відходу нашої молоді від свого середовища — місцян подружжя, зник шлюб мови, культури, порожні місця по церквах і на наших імпрезах. А молоді в нас багато. Виглядало так, що наче хтось її до себе почав тягнути.

Головна причина цього відчуження саме в едукативній системі цієї країни, яка покищо одномовна. І доки ця система не буде змінена на двомовну, ми призначені на загибель. Як існують можливості, щоб це змінили? Можливість є велика. Вони у великій мірі є у нашому „сні на волі“, вигоді, лівстві, зматеріалізованості, байдужості і також слабій національній свідомості.

Чи на таку боротьбу за двомовне навчання лише ми, українці, є наражені? Ні! Ми, здається, чи не останні. Американський уряд видає мільйони доларів на двомовне навчання. Існує багато професійних організацій, які займаються виключно двомовним навчанням по школах. Для прикладу: National Association for Bilingual Education (NABE). Найбільше користують із цього еспаномовні громадяни ЗСА.

А коли поглянемо до Канади, то там вже осінню починають свій рік двомовного навчання, де діти, які зовсім не знали своєї мови, іноді всю розмовляють з кожним роком поліпшують її, не втрачаючи при цьому знання англійської мови, якою навчаються половину предметів. Практика і досліди в Канаді вказали, що діти двомовних шкіль пересіють на десять точок вище від одномовних.

Насувається питання: Чому ж цього не зробити тут у ЗСА? Так, це конечно зробити і то вже! В першій мірі треба прочистити свою власну хату. Ми, маємо ряд українських католицьких шкіл. Звідси найкраще зачинати. З метрополії повинно прийти розпорядження до всіх шкіл перейти на двомовне навчання, починаючи від садочка, першої і другої клас. Треба також скликати учительські конференції і нараджуватися як це спільно найкраще перевести. В половині червня відбудеться учительський семінар у Філадельфії, який дасть вказівки і практичні поради, як пересидити двомовне навчання.

Перехід на двомовне навчання, тобто — половину предметів в українській, а половину в англійській мовах — не легке. Треба починати з найнижчих класів і збільшувати на одну класу з кожним роком. За той час учителі вищих класів будуть мати більше часу, щоб підготуватися до нового завдання. Є вже багато спеціалістів двомовного навчання і їх можна використати, організувати семінари. А що найважливіше, до цієї справи ми всі мусимо дуже поважно і рішуче поставитися.

Дехто може сказати, що це по наших парафіяльних школах не пощастить, бо в деяких класах чи навіть школах є більше неукраїнських дітей. Відповідь на це могли б дати неукраїнські батьки у прикательній школі у Філадельфії, які на першому засіданні комітету батьків і учителів (РТА) були згодні, щоб їхні діти (Закінчення на стор. 4)

Володимир Мацьків

МУЗЕЙ ТА ЇХНЯ РОЛЯ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ

Живучи у більшості містках вільного світу, ми часто маємо змогу оглядати величезні музеї, що звичайно знаходяться у центрах тих міст та подивлятися велику кількість нагромаджених матеріалів. Там бачимо пам'ятки, які вказують на історичний розвиток народу чи держави, експонати окремих періодів історії даного народу, його культуру та шляхи її розвитку. Там можна познайомитися з усім цим, що даний народ чи держава змогли створити на протязі свого існування.

У музеях зберігаються такі докази, яких опрокнуті ані заперечити ніяк не можна, бо вони промовляють своєю переконливою мовою і такими аргументами, яких заперечити, чи інакше зрозуміти не можна. Тому й не диво, що музеї втішаються великою опікою державних та громадських чинників та меншим зацікавленням усіх громадян, а тим самим є одним з дуже важливих і незамінних виховних чинників.

Та так складається, що лиха доля вигнала нас з рідної землі і ми опинилися серед чужих народів, які нас мало або взагалі не знають і не все хочуть знати. Наші діти і наша молодь виставлені на дуже сильний вплив чужого оточення, чужої школи, чужого середовища і тому не дивно, що ці чинники не остаються без впливу. Наше культурне та громадське життя, в порівнянні до того, що нас оточує, не все може з ним рівнятися, а деколи виглядає досить слабе та немичне і його вплив на нашу молодь не завжди встиг перебороти впливи чужих.

Щоб допомогти нашим молодим поколінням виховатися у нашому рідному, національному середовищі, ми повинні вжити певних заходів, щоб зберегти в них і нашу культуру, і нашу мову, і нашу історію, і нашу національну свідомість. Одним з таких чинників є свій рідний національний музей. Вплив такого музею у національному вихованні можна б порівняти з впливом Церкви у релігійному вихованні.

Тому й не диво, що в новітніх часах чуємо щораз частіше голоси за закликати про потребу організування та належний розвиток музеїв. Вправді наш український народ створив вже поза рідною землею кілька невеличких, але дуже вартісних музеїв, що є в Сентфорді, Баунд Бруку, Чикаго, Клівленді, Вінніпегу, Нью Йорку, Рімі, але не всі наші діти і молодь можуть з них користатися. Ми не бачимо якоїсь більшої акції, щоб придбувати молодих глядачів до цих музеїв. А це велика шкода.

Музейні експонати — це незвичайно переконливі аргументи, яких не можна не вірити, яких не можна опрокнутити, чи зле зрозуміти.

Тому треба старатися, щоб наші українські музеї були в усіх більших і середніх містах нашої спільноти, а головне у Філадельфії та деяких інших більших містах. Маємо на думці, що експонати та матеріали до тих наших музеїв можна б зібрати, якщо б усі наші люди вміли і хотіли зрозуміти ролі та значення таких установ. Знаємо, що чимало таких матеріалів марнується і це є великою шкодою.

Цих кілька думок даємо під розгляд наших провідних і відповідальних чинників, щоб вони допомогли нашим батькам і педагогам вдержати наше молоді покоління при українському народі, щоб допомогли створити в нього свідомість свого походження, а також, щоб спрямували його до активної творчості у збереженні нашого „Я“ усіх майбутніх поколінь нашої спільноти, яка знайшлася поза межами рідної землі. Такі установи, як відповідно влаштовані музеї — будуть також важливим і переконливим чинником у боротьбі з нашим ворогом, що докладає усіх сил, щоб зліквідувати наш народ.

Щоб допомогти нашим молодим поколінням виховатися у нашому рідному, національному середовищі, ми повинні вжити певних заходів, щоб зберегти в них і нашу культуру, і нашу мову, і нашу історію, і нашу національну свідомість. Одним з таких чинників є свій рідний національний музей. Вплив такого музею у національному вихованні можна б порівняти з впливом Церкви у релігійному вихованні.

Тому й не диво, що в новітніх часах чуємо щораз частіше голоси за закликати про потребу організування та належний розвиток музеїв. Вправді наш український народ створив вже поза рідною землею кілька невеличких, але дуже вартісних музеїв, що є в Сентфорді, Баунд Бруку, Чикаго, Клівленді, Вінніпегу, Нью Йорку, Рімі, але не всі наші діти і молодь можуть з них користатися. Ми не бачимо якоїсь більшої акції, щоб придбувати молодих глядачів до цих музеїв. А це велика шкода.

Музейні експонати — це незвичайно переконливі аргументи, яких не можна не вірити, яких не можна опрокнутити, чи зле зрозуміти. Тому треба старатися, щоб наші українські музеї були в усіх більших і середніх містах нашої спільноти, а головне у Філадельфії та деяких інших більших містах. Маємо на думці, що експонати та матеріали до тих наших музеїв можна б зібрати, якщо б усі наші люди вміли і хотіли зрозуміти ролі та значення таких установ. Знаємо, що чимало таких матеріалів марнується і це є великою шкодою.

Мовчазний хіджу.

Там на тому боці
Забув я спокій
І туди дороги
Я не знаходжу.

Та нехай сміється

Неспокійна річка

Все одно на той бік
Дорогу знайду.
Чуси, чи не чуси,
Дорога Марічко —
Я на Україну
Стежку прокладу.

Та нехай сміється

А тепер варто порівняти спрєпарований текст, що його приготував М. Ткач і він був надрукований в Києві в пісеннику „На крилах пісні“ 1966 року. Він такий:

Вється, наче змійка,
Неспокійна річка,
Тутіє близьенько
До підніжжя гір:
А на тому боці —
Там живе Марічка,
В хаті, що сховалась
У зеленій бір.

Як з кімнати вийде,
На порозі стане,
Аж блищить красою,
Широю ріку,
А як усміється
Ще з-під лоба гляне
„Хоч скажи у воду!“
Кажуть парубки.

Втрапив я свободу
На довгі роки.
Там мати і батько
Голодні бідують,
Мов шукає напасо
Всюди москалів,
Там вони улянуть —
А я тут із жалю,
П'ястку стискаю,
Не нахожу слів.

Не питає, хлопці,
Чом я одиникий,
Біля річки пізно

Не питає, хлопці,
Чом я одиникий
Берегом так пізно
Мовчазний хіджу!
Там на тому боці
Забув я спокій,
А туди дороги
Я не знаходжу.

Та нехай сміється
Неспокійна річка,
Все одно на той бік
Я п'яту знайду.
Чуси, чи не чуси,
Чарівна Марічко!
Я до твоєї серця
Кладку прокладу.

Переглядаючи вже спрєпарований текст пісні, що його приготував М. Ткач, можна бачити редакційні зміни у пісні, що її надруковано в 1978 році у збірнику „Пісні літературного походження“. У строфі, у якій 1966 року було сказано „Як з кімнати вийде“ в тексті 1978 року сказано „А як з хати вийде“. А далі слова „Аж блищить красою“ поправлено „Аж блищить росою“, слова „Берегом так пізно“ змінено „З-всереда до пізної“. Поправлено слова „А туди дороги я не знаходжу“ — „А туди дороги, мабуть, не знайду“ і вкінці слова „Все одно на

го року членом Політбюро, тепер введений до постійного керівного органу Політбюро та Постійного Комітету Політбюро та на ділі веде всі справи і за них відповідає. Як і Денг Згао є марксистом, який підходить прагматично до розв'язки конкретних завдань.

Останніми днями Денг всю увагу присвятив винятково важливій для Китаю справі, а саме відвіданню в Китаю генерального секретаря Комуністичної Партії Італії, Енріко Берлінгера. Вислід розмов з Берлінгером матиме згідно зі згідною опінією усіх експертів цієї справи не лише велике значення для Китаю, але й взагалі для дальшого розвитку комуністичних партій в Європі і поза нею. Коли б Берлінгер дефінітивно пірав з Москвою і ввійшов з італійською комуністичною партією в те коло міжнародного комунізму, до якого належить Китай, Югославія і деякі менші партії в світі, тоді швидко почалася б фаза справжньої боротьби з москвинським диктатором і домінацією комуністичного руху в світі, як кажуть експерти.

той бік я п'яту знайду“ поправлено — „Я туди дороги все одно знайду“.

Які це будуть зміни у пізніших російських збірниках пісень, не відомо, але цей один дуже яскравий приклад вказує на те, як російський уряд з платини пісенспісним не дає можливості вільно самвидавати пісням поширюватися серед широкого загалу українського народу, а в тому і серед загалу української молоді. Українській молоді у вільному світі варто не тільки співати українські пісні, що продираються у грамофонних записках, але варто пізнавати справжніх авторів і композиторів цих пісень, а в тому і справжні перші тексти цих пісень.

ПРИСВЯТА ГЕНЕРАЛОВІ РОМАНОВІ ШУХЕВИЧЕВІ— ЧУПРИНЦІ

Тридцять років тому, 5-го березня 1950 року, в Білорічці біля Львова ввів на полі слави в боротьбі з відвічним ворогом України — Москвою Головний Командир Української Повстанської Армії, голова Проводу ОУН на українських землях, голова Генерального Секретаріату Генерального секретар військових справ УГВР — с.п. Роман Шухевич — ген. Тарас Чупринка — Тур — Р. Лозовський.

Роман Шухевич-Чупринка — найбільший воїн сучасної української історії — всі свої сили, все своє знання, все своє життя віддав на службу своєму народові, що цілого себе віддав українській визвольній справі. І загинув як головний командир першої лінії асеукраїнського бойового фронту.

З його ім'ям нерозривно, і назавжди сплетена історія визвольно-революційної боротьби українського народу: УВО-ОУН-УПА-УГВР-АБН. Він — передовий борець, безперсередній організатор і співтворець всієї боротьби та провідник, керівник, командир і творець найважчої й одночасно найславнішої дії цієї боротьби — доби немирної УПА. Ця доба ще не закінчена, вона ще триває і переїде до історії України як доба Тараса Чупринки.

Роман Шухевич-Чупринка полаг на полі бою, як полагали тисячі і тисячі знайомих і незнайомих воїнів, — вірний присязі: здобудеш українську державу або згинеш у боротьбі за неї!

Але не згинула і ніколи не загине ідея, за яку він боровся, за яку бореться і буде боротися аж до остаточної перемоги весь український народ. Хоробрі воїни Чупринки продовжують бій на всіх відтинках фронту з непослабленим зав'язтням, жертвостію і героїзмом.

Із світлою пам'яттю про нього, задивлені в його героїську постать бійця і керівника визвольного фронту, намагаючись перетворити наш народ у советський, тобто — в московський. Передових борців народу саджає в тюрми і концтабори, висилає на далекі заслання, вбиває. Але даремно! Український народ бореться й буде боротися доти, аж поки знов стане незалежним господарем на своїй власній землі у своїй незалежній державі.

Ми — кров від крові, кість від кості і дух від духа українського народу, різними способами й акціями допомагаємо йому в боротьбі. Організації Українського Визвольного Фронту в усьому світі, що діють під кличем „всі наші сили на допомогу Україні!“, продовжують акцію допомоги й оборони України.

Закликаємо посилити і скріпити акцію України, видивляючи домагання звільнити українських політичних в'язнів і зокрема в цьому році в'язня з найбільшим вироком (35 років!) Юрія Шухевича.

Кличемо до акції всі Організації Українського Визвольного Фронту в усьому світі й особливо нашу молодь і всі українські організації.

Всі на Фронт! Всі до акції! Всі наші сили на допомогу Україні!

Березень 1980 Президія Світового Українського Визвольного Фронту

Україна живе і бореться! Невгнута, нескорена, непереможна Україна! Борімося і ми у всьому світі — аж до кінця, аж до перемоги!

Найкраще вшануємо пам'ять героїчно загиногого Головнокомандувача української визвольної боротьби тим, що присвячимо всі наші зусилля, всю нашу працю й усе наше життя справі визволення України. Не складемо зброї і не припинимо нашої боротьби доти, аж поки Україна буде вільною!

...Всі ви, що залишилися на чужині, пам'ятайте, що весь український народ веде з тяжку боротьбу за єдину священну ідею — українську державу!

...Всі ваші сили, ваше знання, ваш труд віддати на службу Краєві і його боротьбі — це для вас наказ! Наказ, який передає вам український народ, що бореться, кривавиться і пермагає!

Тарас Чупринка
Головний Командир УПА

ВІЧНА СЛАВА ГЕРОЄВІ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІО—
НАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНОЇ БОРЬБИ!

березня 1980 року.
Президія Світового Українського Визвольного Фронту

ДОВЕРШИМ ДОБРУ СПРАВУ!

З адячністю продовжуємо оголошення прізвищ шановних жертвдає на фундації Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГІУ). Надходження в місяці березні 1980 року.

СПИСОК ч. 10/80

по 1,000 дол.: Володимир Деніс, Тарас Козбур, Михайло Костів, Володимир Котенко, Петро і Кароліна Пліута, Микола й Ірена Ракуші.

По 500 дол.: Софія Гаєвська, Павло і Софія Серна. По 400 дол.: Орест й Ірена Гафтокович, УККА — Ангстон, Огайо.

По 300 дол.: Остап Гац, Володимир Трач. 290 дол.: Микола і Ермистина Матієвич. По 250 дол.: Іван Демків, Борис П. Дурбак, Марія Овчинник, Марія Холєвчук.

215 дол.: Д-р Роман і д-р Надія Брач. 205 дол.: Ольга Кухар.

По 200 дол.: Михайло Білозір, Борис і Уляна Глинські, Зенон і Глорія Голі, д-р Юліан і д-р Марія Славинська, Микола і Любов Кобирин, Катерина Козлас.

180 дол.: Д-р Роман Кішай. По 150 дол.: Д-р Іван і Марія Горбаньські, Ярослав Гур, Степан і Надія Костик.

125 дол.: Всеволод Кіюфас. По 100 дол.: Володимир і Гайна Балабан, Іван Ганушак, Омельян Грав, Леонід і Антоніна Гусак, Лідія і Мілтон Гіфлер, Ернест і Валентина Дюбінські, Ярослав і Анна Дзичук, Анна і Йосиф Івановіч, Михайло і Ольга Ковальчук, Михайло Костка, Олександр і Софія Кучукда, Д. Лопушніський, д-р Богдан Макарович, Прокіп Матіяш, Йоґо Бл. Митрополіт Мстислав, В. Оренчук, проф. Орест Попович, Марія і Йосиф Сохор, Матвій і Христина Сохочко, проф. Юліан Сохочкий, Роман Стрихар, Петро й Ірина Твердохліб, Ярослав Томич, Ярослав Хлиннич, Іван Хомик, Марія Червонач.

90 дол.: Богдан Катамай. 85 дол.: Дарія Пісєцька. 65 дол.: Євген Бачинський. 55 дол.: Зірка Шефер.

По 50 дол.: Софія Бік, Йосиф Дрозд, Володимир Дуб, Іван і Стефанія Зелік, Любомир С. Колтунюк, Софія Носанюк, Юрій Олесницький, Петро і Марія Осташ, Український Золотий Хрест.

По 30 дол.: Кларенс і Стефанія Гуїрі, Оксана і Василь Стриханні, Стефан і Дарія Ядик.

По 25 дол.: Ольга і Максим Амброзак, Степан і Тетяна Душенки, Володимир і Стефанія Кебузи, Лідія Коровник, Федір Корсун, Роман Количак, Іван Коноткович, Василь Махуч, Іван і Галина Панчак, Зенон Пінтлар, СУА — Відділ 73, Іван Стадник, Тарас Я. Стефурак, Стефан Щуровський.

24 дол.: Олександр Хомак.

По 20 дол.: Я. Кульчицький, Стефан Мартиняк, Юрій і Оксана Мельничович, Микола і Діонізія Ненадєвич, Іван і Люба Турянські, Володимир Фурсик.

По 15 дол.: Всеволод і Дарія Будні, Олег Верес. По 10 дол.: Микола Баран, М. П. Боровик, Василь і Зіна Василь, Анна і Василь Кошовані, Іван Мачевський, Володимир і Наталія Масюки, Микола Солтис.

5 дол.: Євгенія Шісик.

Грошові пожертви висилайте, будь ласка, на адресу:

Harvard University
Ukrainian Studies Fund
581-83 Massachusetts Ave. • Cambridge, Mass. 02138

ЗВЕРНЕННЯ

В березні цього року проминуло 30 років, як у боротьбі з відвічним нашим ворогом — Москвою ввів Головнокомандувач Воюючої України с.п. Роман Шухевич-Тарас Чупринка.

З його смертю не припинилася визвольна боротьба українського народу. Змінилися лише форми, способи й засоби боротьби — прапори цієї боротьби взяло в свої дужі руки молоде українське покоління. Ті самі прапори і та сама ціль: українська самостійна незалежна держава. Боротьба України з Москвою йде далі — на рідній землі, в тюрмах, в концтаборах, на засланнях і в усьому світі. Наперед тисячі незламних, неугнугих борців на різних місцях і відтинках національного життя народу борються і ставлять опір московському наступові.

Серед цих борців — син с.п. Романа Шухевича, Юрій Шухевич, вірний ідеям свого великого батька, арештований ще 1948 року 15-літнім хлопцем, карастався в московських тюрмах і концтаборах. 35 років — такий драконський присуд дали йому московські опричники.

Москва далі й ще більше різними способами переслідує і гнобить український нарід — нищить його культуру, історичні й архівні пам'ятки, мову, релігію, намагаючись перетворити наш народ у советський, тобто — в московський. Передових борців народу саджає в тюрми і концтабори, висилає на далекі заслання, вбиває. Але даремно! Український народ бореться й буде боротися доти, аж поки знов стане незалежним господарем на своїй власній землі у своїй незалежній державі.

Ми — кров від крові, кість від кості і дух від духа українського народу, різними способами й акціями допомагаємо йому в боротьбі. Організації Українського Визвольного Фронту в усьому світі, що діють під кличем „всі наші сили на допомогу Україні!“, продовжують акцію допомоги й оборони України.

Закликаємо посилити і скріпити акцію України, видивляючи домагання звільнити українських політичних в'язнів і зокрема в цьому році в'язня з найбільшим вироком (35 років!) Юрія Шухевича.

Кличемо до акції всі Організації Українського Визвольного Фронту в усьому світі й особливо нашу молодь і всі українські організації.

Всі на Фронт! Всі до акції! Всі наші сили на допомогу Україні!

Березень 1980 Президія Світового Українського Визвольного Фронту

ПЛАСТОВІ ТАБОРИ в 1980 р.

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА в ЗСА

повідомляє, що пітом 1980 р. відбудуться наступні пластові табори:

1. ОКРУЖНІ ВИХОВНІ ТАБОРИ:

БЕРКУТ — Чикаго

Від 5-го до 26-го липня

Табір УПН-ів; Табір УПЮ-ів

Табір УПН-ок; Табір УПЮ-ок

За інформаціями звертатися:

Mr. R. Marushka

2251 W. Walton Street

Chicago, Ill. 60622

БОСРІВКА — Морт Кембрук

Від 5-го до 26-го липня

Табір УПН-ів; Табір УПЮ-ів

Табір УПН-ок; Табір УПЮ-ок

За інформаціями звертатися:

Ms. Julia Tesluk

291 Princeton Street

Hartford, Conn. 06106

ВОВЧА ТРОПА — Іст Четтем

Від 5-го до 26-го липня

Табір УПН-ів; Табір УПЮ-ів

Табір УПН-ок; Табір УПЮ-ок

За інформаціями звертатися:

Mr. A. Lastowewsky

108 Second Avenue

New York, N.Y. 10003

ЗЕЛЕНИЙ ЯР — Детройт

Від 6-го до 27-го липня

Табір УПН-ів; Табір УПЮ-ів

Табір УПН-ок; Табір УПЮ-ок

За інформаціями звертатися:

Mr. M. Pryjma

26436 Naverhill

Warren Mich. 48091

НОВИЙ СКОПІ — Боффало

Від 5-го до 26-го липня

Табір УПН-ів; Табір УПЮ-ів

Табір УПН-ок; Табір УПЮ-ок

За інформаціями звертатися:

Mr. O. Bereznyuk

402 Sweet Avenue

Buffalo, N.Y. 14211

ПИСАНИЙ КАМІНЬ — Клівленд

Від 5-го до 26-го липня

Табір УПН-ів; Табір УПЮ-ів

Табір УПН-ок; Табір УПЮ-ок

За інформаціями звертатися:

Mr. Y. Krushalovych

3003 Center Drive

Parma, Ohio 44134

2. СТАНИЧНІ ТАБОРИ:

ВАШІНГТОН

Від 29-го червня до 12-го липня

Табір УПН-ів; Табір УПЮ-ів

Табір УПН-ок; Табір УПЮ-ок

За інформаціями звертатися:

Mr. J. Soe

12506 Buckley Dr.

Silver Spring, Md. 20904

ЛОС АНДЖЕЛЕС

Від 14-го до 28-го червня

Табір УПН-ів; Табір УПЮ-ів

Табір УПН-ок; Табір УПЮ-ок

За інформаціями звертатися:

Mr. Z. Zacharijasevych

23023 Dana Street

Torrance, Calif. 90501

3. СПЕЦІАЛІЗАЦІЙНІ ТАБОРИ:

СПОРТИВНО-ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР

Від 26-го липня до 9-го серпня

Організує Курні „Червона Калина“

на „Вовчий Тропі“

За інформаціями звертатися:

„ЛІСОВА ШКОЛА“

Mr. Roman Mykuta

357 So. Parkway

Clifton, N.J. 07014

пл. сек. ЕВСТАХІЯ ГОРДИШ

голова КПС

Mr. J. Strutyński

201 East 21st Street

New York, N.Y. 10010

ГІРСЬКО-МАНДРІВНИЙ ТАБІР

Від 27-го липня до 9-го серпня

Організує „Орден Хрестоносців“

За інформаціями звертатися:

Mr. Y. Lewycky

5110 N. 15th Street

Philadelphia, Pa. 19141

МОРСЬКИЙ ТАБІР

Від 2-го до 16-го серпня

Організує Ланка Організація

Морського Табору — ЛОМТ

в „Стилвоутер Резервар“

За інформаціями звертатися:

Mr. W. Temnycky

Lake Katrine, Apts. No. 9 G

Lake Katrine, N.Y. 12449

ТАБІР РОЗВІДУВАЧОК

Від 22-го червня до 5-го липня

Організує Плем'я „Перші Стежі“

на Пластовій Оселі „Беркут“

За інформаціями звертатися:

Miss A. Pilecky

2626 W. Walton Street

Chicago, Ill. 60622

„СТЕЖКИ КУЛЬТУРИ“

Від 26-го липня до 9-го серпня

Організує Плем'я „Перші Стежі“

на Вовчий Тропі

За інформаціями звертатися:

Mrs. D. Lastowewsky

108 Second Avenue

New York, N.Y. 10003

ГІРСЬКО-МАНДРІВНИЙ ТАБІР

Від 8-го до 15-го серпня

Організує Курні УСП „Лісові Чорти“

в стейті Нью Гемпшир

За інформаціями звертатися:

Mr. Ihor Mykuta

26 Requesette Street

Watertown, Mass. 02172

ТАБОРИ „ПОБРАТИНСЬКІ ПРИГОДИ“

Організують „Побратими“

а) ВОДНО-МАНДРІВНИЙ

Від 8-го до 17-го серпня

Кетіко Провіншл Парк

Онтаріо, Канада

б) ТАБІР РОБЕРТИВІВ

Від 18-го до 25-го серпня

в Шоні Нешонал Форест, Ілліной

в) МАНДРІВНО-ВИШКІЛЬНИЙ

Від 23-го до 30-го серпня

в Алірндак Стейт Парк, Нью Йорк

За інформаціями звертатися:

Mr. Joseph Musyk

7513 West Ainslie

Harwood Heights, Ill. 60656

4. ВИШКОЛИ

ВИШКІЛ НОВАЦЬКИХ

ВПОРЯДНИКІВ (-ць)

Від 9-го до 23-го серпня

на Новому Соколі

За інформаціями звертатися:

Plast, Inc.

140 Second Avenue

New York, N.Y. 10003

ВИШКІЛ ЮНАЦЬКИХ

Відбулися Загальні Збори КОУАО

Нью Йорк, Н.Й. (В.Л.-ш). — В суботу, 26-го квітня ц.р., тут у приміщенні Українського Народного Дому відбулися звичайні річні Загальні Збори Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Метрополітанського Відділу УККА, очолюваного досі відомим громадським діячем інж. Євгеном Івашковим, на яких обрано повний склад управи, але не обрано голову, а тільки прийнято компромісну пропозицію д-ра А. Лозинського, що новообрана Управа повинна зійтися до двох тижнів із посеред 5-ох заступників голови обрати голову. Додатково також рішення, що у випадку неспроможності обрати голову, управа має право і повинна скликати надзвичайні Загальні Збори Відділу для полагодження цієї справи.

До нової управи увійшли: д-р А. Лозинський, мгр І. Базарко, д-р Ю. Волинський, Розалія Полчій і інж. М. Шпонтак — заступники голови, А. Прятка — секретар, Микола Хоманчук — фін. референт, Стефанія Косович — організаційна референтка, Олена Гентіш — імпрезова, інж. Я. Оберш — реф. Національного Фонду, ред. В. Левенець і Оксана Луцька — референти преси й інформації, лейтенант Г. Полчій — реф. зв'язків з управою міста, мгр Б. Потапенко — голова Комісії Оборони України. До Контрольної комісії були обрані: інж. Е. Івашків, мгр І. Винник і Марія Пятка, а до Товариського суду: д-р В. Палідвор, д-р І. Сеневицький і інж. Я. Рубель.

Склад затвердженої Зборами управи подає до відома Номінаційна Комісія, яка діяла з доручення кватеральних зборів і управи КОУАО кілька місяців перед загальними зборами. До Комісії входили: Олена Гентіш — голова і члени: д-р В. Палідвор, М. Фурда, Розалія Полчій, М. Кузик, М. Заліпський і Юлія Копиченка. У зв'язку з труднощами, і неспроможністю підняти кандидатуру на голову КОУАО, Номінаційна комісія відчитавши окрему заяву, склала свій мандат і в часі тривання Зборів майже не проявляла жадної діяльності.

Зборами проводила пресидія у складі: мгр І. Базарко — голова, Розалія Полчій і Б. Гошовський — заступники голови і Наталя Хоманчук та А. Прятка — секретарі.

Збори відкрив о год. 3-ій по полудні голова КОУАО інж. Євген Івашків, заявляючи, що Відділ УККА діяв, зокрема в останньому році, в дуже несприятливій атмосфері і йому довелося поборювати чималі труднощі, щоб вдержати ньюйоркську велику, дуже зрізничовану громаду в об'єднанні і пошануванні громадського порядку. Голова відмітив, що громади наші розполітизувалися, до приїзду дисидентів і сприйняття їхніх думок не були готові, і тому у процесі праці виникали всі нові труднощі, які, однак, завдяки жертвенній праці багатьох активних членів управи, швидко поборювали.

Однохвилинною мовчанням і встанням з місць Збори вшанували тих членів УККА, які відійшли у вічність під час календі, після чого розпочалося звітування управи, а саме: голови Е. Івашкова, фінансового референта М. Хоманчука та інших референтів. Голова кілька разів підкреслював, що не всі члени активної управи, а деякі навіть не брали участі в засіданнях управи. Він окремо дякував тим членам, які, не зважаючи на труднощі, віддали і жертвенно працювали. Комісія Оборони України, на думку голови, не була активна, може через переобтяження іншою працею, мгра Б. Потапенка, який був головою тієї Комісії. Просив застановитися чи взагалі потрібно вибирати таку Комісію, а якщо

так, то треба придумати над її перебудовою. В кінці свого звіту Е. Івашків згадав ще коротко про такі справи: успішно переведено збірку на СКВУ і Народний Фонд УККА, зустріч з дисидентами, зокрема зорганізовано зустріч з Валентином Морозом і Ніною та Святославом Караванськими, добру співпрацю КОУАО з Централі УККА та місцевими організаціями, а також з українськими підприємствами, українськими Церквами, щоденником „Свободою“ й іншими українськими часописами та багатьма приватними особами, які кожнораз допомагали управі в багатьох справах. Голова дякував за співпрацю хорів „Думка“, Союзу Українок Америки, Студії Мистецького Слова пані Лідії Крушельницької, Осередку СУМА і Станції Пласту, ТУСМ-ові, Школі Кобзарського Мистецтва, АНБ-ові та багатьом іншим організаціям, які, маючи почуття громадського обов'язку, і завжди підтримували ініціативу Відділу, або самі ініціювали корисні акції під патронатом КОУАО.

Фінансовий референт поінформовав присутніх делегатів від 28-ох складових організацій, що каса КОУАО мала 23,496.72 доларів приходу і 22,312.73 доларів розходу. Сальдо Комітету — 1,184.19 доларів.

Після звіту Контрольної комісії, що його відчитав мгр І. Винник (звіту Товариського суду не було), відбулась дискусія над звітами, у якій дискусанти в більшості схвалювали працю управи, але не підносили тих важливих проблем, які нуртують сьогодні в громаді. Після ухвалення абсолютної уступливої управи, обрано нову управу і прийнято пропозицію д-ра А. Лозинського, про що вже згадувалося.

В кінці Зборів д-р Василь Палідвор і д-р Аскольд Лозинський піднесли дві важливі справи, які мають безпосереднє відношення до великої української громади Нью Йорку, а саме: рішення Васильяського чину припинити навчання в початковій школі і Академії св. Юра, якщо ситуація не зміниться і якщо стан учнів й далі меншатиме та справу відкриття італійською групою діско-клубу для гомосексуалістів в серці українського поселення на 2-ій евеню і 6-ій вулиці в сусідстві шкіл св. Юра, шкіл українознавства „Самопоміч“ і СУМ-А, домів молодечих організацій та численних українських, й не тільки українських, але й загально слов'янських установ та церковних і свідських організацій. У цій же околиці багато українців є домовласниками і тому їх, та всіх інших треба, на думку інформаторів, змобілізувати до протидії, щоб унеможливити цей задум і перешкодити управі міста дати дозвіл на відкриття цього „клубу“.

У справі шкіл рішення скликають якнайкраще ширші сходи громадян для обміркування цієї переважної справи. Загальні Збори уповноважили також нову управу відзначити у якійсь формі 75-річчя українського зорганізованого життя в Нью Йорку і прийняти пропозицію мгра Б. Потапенка, щоб Комісія Оборони України не тільки ініціювала оборонні акції, але також включалася в акції, ініційовані складовими організаціями. Присутні вислухали також поради у справі шкільництва адв. Р. Гуглевича, почесного голови КОУАО.

Після вичерпання програми, голова пресидії мгр Іван Базарко, який був рівночасно офіційним представником Централі УККА формально закрив Збори, висловлюючи надію на скорі й позитивне полагодження справи голови і побажав новій управі багато успіхів в праці.

Збори закінчено відпіванням національного гімну.

Збірковий комітет фондів Українського Освітньо-культурного Центру продовжує збіркову кампанію

Філадельфія (І. Сокільний). — Збірковий комітет фондів УОКЦентру є тим комітетом, який перерізує у Філадельфії одну із найуспішніших збіркових кампаній.

Бож, коли б цей комітет був не зібрав у п'яти тижнях січня і лютого ц.р. 113,000 дол. і коли б не зумів від товариств і приватних громадян зорганізувати позики на суму 19,508 дол. на день 25-го лютого, тобто на день визначений на заключення контракту купівлі УОКЦентру, то це могло потягнути за собою втрату вплаченого задатку на УОКЦентр з суми 37,600 дол.

Щойно зараз можна цілком зрозуміти, у якій нервово напруженій атмосфері прийшлося працювати управі, членам і збирачам Збіркового комітету фондів під головуванням інж. М. Борейського, коли невиконання збіркових планів грозило такою поважною матеріальною втратою!

Після укладення контракту збірковою атмосферою відпружилась кампанія стала спокійнішою, але і повільнішою. Все таке це може тривати лише короткий час. Дирекція корпорації та Збірковий комітет фондів опрацювали план збіркової кампанії на цілий рік. Цей план передбачає суму зібраного фонду до 31-го грудня 1980 року на 500,000 дол., а до кінця квітня ц.р. суму — 200,000 дол.

Придбання такого вартісного об'єкту для потреб нашого українознавчого та мистецтвознавчого шкільництва та на потреби наших молодечих організацій у першу чергу, а на потреби культурної шілої громади в дальшому плані,

є одним із найбільш організаційних успіхів нашої філадельфійської громади. Побудова прибудови такого об'єкту на сьогоднішній день на семінакрової площі коштувало б нашу громаду 2 мільйони або більше доларів. Безумовно, що купити такий об'єкт трапляється нагода раз на десяти років. Зараз перед нашою громадою — першочергове завдання: закрити за собою цей об'єкт повністю та при витраті якнайменших коштів.

Це можна виконати тільки тоді, коли ми зуміємо в 1980 році сплатити гіпотечну позику УОКЦентру (250,000 дол.) та зуміємо зібрати на фонд розбудови 100,000.

Розташування УОКЦентру (поблизу установ Сестер Васильянок на Факс Чейзі) близьке до наших поселень у північно-східній Філадельфії, куди тепер направлена міграція українського населення із дільниці Найставну та Льюгану.

Збірковою кампанією на сплату боргу УОКЦентру усі громадяни, а в першу чергу батьки дітей шкільного віку, повинні беззаперечно підтримувати, не обмежуючись до закупівлі тільки одного уділу в сумі 250 дол. Добрим прикладом тут можуть послужити нам наші товариства і наші професіоналісти: двадцять два товариства закупили 176 уділів, а 15 лікарів закупили 60 уділів УОКЦентру.

Вплачувати уділи чи пожертвувати можна в Українській Шкільній, конто ч. 6183, і в українській кредитовій кооперативі „Самопоміч“, конто ч. 4660.

22-ий Відділ УНСоюзу в Чикаго відбуде загальні збори

Учасники річних загальних зборів 22-го Відділу УНСоюзу в Чикаго.

Чикаго. — Річні загальні збори 22-го Відділу УНСоюзу, які відбулися тут у неділю, 23-го березня, у залі української католицької церкви св. Йосифа вибрали нову управу, що її поновно очолює Іван Гавалюх.

Крім нього до управи увійшли: Ярослав Хліпняк, Гелен Олек, Альвіра Дружанська і Анна Каган. До Контрольної комісії увійшли: Ольга Козак, Стелла Добровольська і Адді Падьяк.

У відсутності І. Гавалюха збори відкрив Я. Хліпняк, а ними проводив Микола Олек. Секретарювала Ольга Козак. Звіт про стан і активність Відділу подав його секретарка Г. Олек, яка є рівнож головною рад-

Дальший спадок...

(Закінчення зі стор. 1) док той був дуже нерівномірний, в деяких місцях майже ніякий. 17 квітня саме на цій підставі президент Картер публічно висловився, що надходяча рецесія буде „короткою і лагідною“. Однак показники за місяць березень говорять, що вона може бути значно глибшою, як такі рецесії, які називали „короткими і лагідними“.

Велику роль у цьому спадку відіграють коефіцієнти продукції двох основних промисловостей, сталевий і автомобільовий. Обидві вони виходять не лише спадком, але поважні структуральні, тобто глибші й довшепротяжні, недоліки. Сталева промисловість відстає технологічно від промисловостей інших країн, знов же автомобільова промисловість зробила декілька років тому так фальшиве й несправильне передбачення, що тепер не в силі дати ринкові потрібного продукту, тобто малих авт., бо ще й далі настанала була на попит на великі.

З другого боку інфляція, великий і швидкий зріст на харчові продукти і товари першої потреби поважно зменшили закупку силу населення, а тим самим зменшили попит. В цьому випадку господарка ввійшла в ту стадію, коли внутрішні й проєктивні умови поглиблюють рецесію. Тривалі виробні з цих самих причин також виявляють великий спадок попиту. Меблі, кухонне наладштування, тощо вже від довгого часу недомають.

До цього загального спаду причиняється значно спадок на будівельному відтинку. Будівельна промисловість завжди була дуже чутливим відтинком господарського стану і на ній проявлялися перші об'єкти рецесії, чи кризи. Не інакше й тепер.

Підприємці борються проти тих тенденцій зменшення закупів інвентару, звільнюванням робітників, скорочуванням всяких запасів, щоб не покласти в невилатність, чи в платничі труднощі. А це знов посилює рецесійні процеси.

ДВОМОВНЕ НАВЧАННЯ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

вчилися також в українській мові. Здається, що ми самі є для себе найбільшою перешкодою. Цього комплексу меншвартості треба вже нарешті позбутися. Додамо, що неукраїнська дитина, вивчивши добре українську мову і культуру в українській школі — це наш майбутній приятель. А може — майбутній президент Америки.

Закінчимо цю статтю про двомовність словами д-ра Воллеса Е. Ламберта з Мек'їлл університету в Монтреалі, який у своїй доповіді: „A Canadian Experiment in the Development of Bilingual Competence: The Home — to School Language switch Program“, виголошеної 1979 року в Італії і в березні цього року, доповнений на конференції учителів двомовного навчання в Immaculate College біля Філадельфії, (біля двісті присутніх), сказав:

„У всякому суспільстві, де є поважне і широко закреслене бажання для двомовного і мультикультурного громадянства першеступно в ранньому навчанні повинно бути вдане мові (або мовам), які розвинули є загрозені, це значить — мові (вам), яка є нехтована“.

Українська мова є нехтована. Ми мусимо дати їй першеступно. Це першеступно можна дати двомовним, навчанням, яке є нашим рятунком.

Винагорода для родини робітника, що став нездібним до праці

Охорона Соціального Зобезпечення для родини робітника, що став нездібним до праці, має за мету допомогти покрити втрату заробітку, коли робітник перепадає через нездібність працювати. Втрата працюючого б'є по родині робітника. Тому, коли робітник, що став нездібним до праці, дістає хворобову пенсію, певні члени його родини стають управнени до допомоги. Перша особа, управнена до допомоги, є його дружина. Вона управнена до допомоги в сумі 50 відсотків з підставового заробітку, якщо вона подалась по пенсію у 65 років життя. У 62 роки вона може дістати тільки 1/2 відсотки. Дружина, однак, управнена до пенсії в усякій віці, якщо вона доглядає дитину чоловіка, якій ще нема 18 років життя, або і поперх 18 років, якщо дитина каліка. Дружина не дістає хворобову пенсію, якщо вона опікується дитиною у віці понад 18 років, яка є студентом.

Розведена жінка: колишня дружина нездібного до праці чоловіка може діставати пенсію на рахунок його заробітку, якщо вона була одружена з ним найменше 10 років. Усі інші права розведеної жінки є ті самі, що і замійнової жінки. Однак, коли розведена жінка вийде знову заміж вона не може більше діставати пенсію на рахунок свого першого мужа, але діти від першого чоловіка і далі будуть діставати пенсію, доки не досягнуть повноліття.

Муж і розведений муж: згідно з рішенням Найвищого суду від березня 1977 року, муж може діставати пенсію за рахунок праці своєї жінки. Це нове рішення дає можливість більшій кількості чоловіків діставати пенсію на рахунок їхніх жінок. Це означає, що тепер, коли нездібна до праці жінка дістає хворобову пенсію, то її чоловік може сидіти вдома, доглядати дітей і діставати місячні чеки.

Залежні діти: діти робітника, що став нездібним до праці і одержує хворобову пенсію, також можуть бути управнені до пенсії. Щоб діставати пенсію, дитина хворобового робітника мусить мати менше, як 18 років віку: але — аж до 22 років, коли є студентом і не одружена. Залежної дитини винагорода виносить 50 відсотків. Діти мають право на пенсію по своїх природних батьках. Однак, адаптована дитина, що живе зі своїми батьками, може дістати пенсію на рахунок батьків, що її адаптували. Так, що дитина, яка живе зі своєю матір'ю і прибралим батьком, може мати право на пенсію на рахунок трьох осіб своєї матері, батька або адаптованого батька.

Як заробіток знижує винагороду? Заробітки дружини і дітей зніжують їхні місячні чеки, але не мають впливу на пенсію самого нездібного до праці робітника.

Микола Шпитко

Рецензії на книжку про Закарпатську Україну

Кембрідж, Масс. (ФКУ). — „Формування національної ідентичності: Підкарпатська Русь, 1848—1948“ — 640-сторінкова книга д-ра Павла Магочого, старшого наукового співпрацівника УНІГУ, що появилася у двох накладках у видавництва Гарвард університету Пресс викликала широке зацікавлення серед міжнародних науковців кіл.

Досі появилася 30 рецензій на ту працю нашого молодого науковця в пресі різних фахових журналів й інших періодичних публікаціях. Рецензенти одногласно хвалять солідність і працьовитість автора у збиранні матеріалу та дослідках, ясність викладу, підкреслюючи, що його книга в англійській мові є першим зрозумілим трактуванням історії Карпатської України та вперше подає пребегати інформації, які прийшлися йому добувати з розпорошених, рідкісних, важко доступних архівних джерел.

Автори рецензії з країн, поневоленіх комунізмом, однак закликають д-ра Магочого, що до розгляду проблем підходить з „буржоазно-націоналістичних“, а не марксистських позицій, а декілька рецензентів закликають Магочого проукраїнське трактування розглядаючи ним теми.

Все ж таки всі відгуки на

появу книжки д-ра Магочого повні признання, яке добре підсумовує твердження Августа Штефана — видатної особистості з тієї частини України — українського Закарпаття: „Повторюю — студія д-ра Магочого краща, як основні праці оксфордського професора і визначного знавця Австро-Угорщини А.С. Мекхартеса або студії Г.Сетон-Ватсона“ („Америка“, 23-го грудня 1978 р.).

Рецензії на „Формування національної ідентичності“ появилася у наукових періодичних публікаціях Канади, Франції, Люксембургу, Еспанії, Італії, Австрії, Англії, Югославії та Чехословаччини, як також в журналах ЗСА.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи“

ПОВІДОМЛЯМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПОДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

Союзовці в Чикаго візьмуть участь у круглому турнірі УНС

Адді Падьяк і Марія Косак-Альбаніто (у першому ряду) та Микола Коваль і Павло Бойко з членами групи чикагських союзовців, які візьмуть участь у круглому турнірі УНС змагань в Деррі, Па.

Чикаго. — Біля 50 змагунів і змагунок з Чикаго і околиць візьмуть участь у 15-их крайових круглих змаганнях, які відбуватимуться в суботу і неділю, 24-25-го травня, у Деррі, Па.

Групу очолюватиме голова радна і голова Крайового круглоного комітету УНСоюзу, Гелен Олек. Більшість змагунів планують поїзду літаком, а деякі автими. У турнірі візьмуть участь змагуни і змагунки з кількох стейтів, а закінчатимуть ці змагання роздачею нагород під час бенкету у неділю увечері у приміщенні Українського Товариства у Деррі.

Союзовці Чикаго будуть господарями крайових змагань в 1981 році.

Управі шкіл рішення скликають якнайкраще ширші сходи громадян для обміркування цієї переважної справи. Загальні Збори уповноважили також нову управу відзначити у якійсь формі 75-річчя українського зорганізованого життя в Нью Йорку і прийняти пропозицію мгра Б. Потапенка, щоб Комісія Оборони України не тільки ініціювала оборонні акції, але також включалася в акції, ініційовані складовими організаціями. Присутні вислухали також поради у справі шкільництва адв. Р. Гуглевича, почесного голови КОУАО.

Після вичерпання програми, голова пресидії мгр Іван Базарко, який був рівночасно офіційним представником Централі УККА формально закрив Збори, висловлюючи надію на скорі й позитивне полагодження справи голови і побажав новій управі багато успіхів в праці.

Збори закінчено відпіванням національного гімну.

Увага! Вже появилася друком книжка Увага!

Уласа Самчука

СЛІДАМИ ПІОНЕРІВ

ЕПОС УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКИ
IN THE FOOTSTEPS OF THE PIONEERS
SAGA OF UKRAINIAN AMERICA

Книжка у твердій зелено-темній полотноній обгортці, з мистецьким написом в оформленні

БОГДАНА ТИТЛИ

у видавництві УНСоюзу „Свобода“

268 сторінок. Ціна \$15.00 з пересилкою.

Замовити можна в книгарському відділі при „Свободі“, пересилати річночасно чек збогрований переказ.

Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує 5% стейтового податку.

„СВОБОДА“ BOOKSTORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ПРЕДСІДНИК РАДИ ДИРЕКТОРІВ ЮНАЙТЕД Текнолоджіс Корпорейшен, в склад якій входить відділ продукції гелікоптерів „Сікорскі“, Гаррі Грей, заявив, що гелікоптери ПН-53, з яких три не дописали в акції в Ірані, завжди виконують свою службу, якщо тільки їх відповідно утримувати і ними орудувати.

BUILDINGS WANTED

ПОШУКУЄТЬСЯ АПАРТАМЕНТОВІ БУДИНКИ в різних попоженнях: порожні, пів-порожні або зніщені вогнем чи занедбані поспістю. Зараз (в тому самому дні), CASH for year DEED1 (212) 794-8288. (212) 244-4270, Mr. LONGE.

ДО ВІНАЙМУ

ДО ВІНАЙМУ в ЙОНКЕРСІ 5 KIMHAT в 2-род. домі, тиха околиця. Електрика і газ, включно. Побажані дорослі. Tel.: (914) 476-1603

HELP WANTED

ПОШУКУЄТЬСЯ ЖІНКУ у зрілому віці, може бути і подружжя, до прр. здження дому та опіки над 2 г.тми (у віці 10 і 14 р.), життя на місці. DR. FRANK KULIK 1030 41st Street So. Birmingham, Alabama 35222 Tel.: „collect — person to person“ (205) 871-2795 i no 5 год. (205) 591-1905

RECEIVING CLERK WANTED

EXPERIENCED, STEADY WORK. MUST READ & WRITE ENGLISH. Call (201) 589-7790 Between 8:00 A.M. & 4:00 P.M.

SURVEYOR PARTY CHIEFS

Transit-persons, experienced — surveying/drafting. (516) 921-2211

REAL ESTATE

MAPLEWOOD, N.J. — 2-род. дім, 9 прост. кімнат, в д. доброго стану, модерні кухні і пазнички, гараж на 2 авт., тиха вулиця. Ціна \$83,000.00.

MOUNTAINSIDE, N.J. 1-род., цегляний дім, 8 вел. кімнат, 2 1/2 пазнички, гараж на 2 авт., гарна велика площа — \$120,000.00.

DESNA REALTY

(201) 399-3000

В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ В ФЛОРІДІ НОВІ

2 родинні доми від \$70 000, або на одну родину \$35,000. Ділянки під хату від \$8,500, містова вода, „суверс“, дорож. близько Народного Дому і церкви.

SUNNYLAND REALTY 855 N. Park Avenue Apopka, Florida 32703 Stephen Kowalchuk— Realtor (305) 886-3060

A. E. SMAL & Co. REAL ESTATE & INSURANCE 1733 Springfield Avenue Maplewood, N.J. 07040 (201) 761-7500

Приймає всі роди забезпечення, зокрема: на особові і вантажні авт та мотоцикли; від вогню, від відповідальності і бонди; на життя і акцидентів поліси.

Продає і приймає на продаж нерухомість в Мей-пелуді, Ірвінгтоні та всіх доколичних місцестях.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED Обслуговує ЦИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere In New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Вашингтоні і перепосадками тіл з Останда і різних країн світу. 801 Springfield Avenue IRVINGTON, N.J. NEWARK, N.J. ESsex 5-5555